

LA CONFEDERACIÓ D'STES-I I LA MODIFICACIÓ DE LA LOU

Davant l'aprovació i publicació de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOU), la Confederació d'STEs - intersindical manifesta la seva decepció i reitera la seva posició que la iniciativa governamental hauria d'haver consistit en la derogació de la LOU i l'elaboració d'una alternativa que arreglès les posicions mantingudes per la comunitat universitària durant les mobilitzacions que varen tenir lloc durant la seva elaboració i promulgació. Fins i tot, des del punt de vista tècnic, el sistema utilitzat de modificació de la llei, és altament deficient, ja que en la pràctica modifica quasi tot l'articulat, sigui per addició, substitució o supressió; per aqueixa raó, també s'hauria d'haver promulgat una llei totalment nova. En aqueix sentit assenyalam les deficiències de la llei en aquells punts en què discrepam:

1. Autonomia universitària

Malgrat que coincidim que s'ha de potenciar l'autonomia universitària i el respecte a les competències de les comunitats autònomes, no consideram suficients les modificacions introduïdes. En aqueix sentit, encara que consideram positiva la desaparició de la Junta Consultiva, continua essent excessiva la ingerència del Consell Social, ja que no s'han modificat les seves funcions i competències, i a aquest se li atribueix l'aprovació d'un pla anual d'actuacions en l'àmbit del finançament de la Universitat (art. 14. 2). Les atribucions del Govern de les comunitats autònomes i del Consell de Coordinació Universitària no poden anar més enllà de garantir el control de la legalitat dels actes de les universitats i l'homologació acadèmica del sistema universitari, a més de no intervenir en la presa de decisions que pertany als òrgans autònoms.

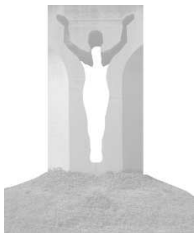
"...fa possible l'existència d'una figura desvinculada dels òrgans de participació democràtica i fa possible la submissió a interessos "socials" i polítics aliens a l'àmbit acadèmic."

2. Gestió democràtica en les universitats

Resulta més coincident amb la realitat, encara que insuficient, que es tenguí en compte en diversos apartats de la Llei, que la majoria dels membres dels òrgans col·legiats hagin de ser professors doctors amb vinculació permanent a la universitat, i no necessàriament dels cossos docents universitaris; no obstant, es continua marginant per mitjà de percentatges minoritaris la participació dels professors no permanents, siguin o no doctors, que constitueixen un col·lectiu docent significatiu, com són els TEU no doctors i els contractats no doctors. Resulta positiva l'alternativa que admet que els Estatuts de cada Universitat determinin el sistema d'elecció del rector (art. 20. 2). No s'han modificat les disposicions de la LOU que regulen la configuració i competències dels òrgans de govern i representació de les universitats. El claustre continua sense ser el màxim òrgan de decisió de les universitats en tot tipus d'àmbits: econòmics, acadèmics i d'organització, cosa que no contempla la redacció de la llei. Es continua exigint el requisit de catedràtic per a ser rector (art. 20. 2). S'estableix que per a l'elecció de rector, la majoria correspongui als professors doctors amb vinculació permanent (art. 20. 3). El nostre punt de vista és que el professorat ha de votar en igualtat de condicions, encara que es voti per sectors; en tot cas, l'única ponderació admissible és la dels usuaris del sistema educatiu superior, els estudiants.

Es permet un règim presidencialista que, lluny d'apartar l'elecció del rector d'interessos estamentals o corporatius, fa possible l'existència d'una figura desvinculada dels òrgans de participació democràtica i fa possible la submissió a interessos "socials" i polítics aliens a l'àmbit acadèmic.

Així mateix, no s'ha modificat substancialment la composició i el sistema d'elecció dels diferents òrgans universitaris: tots els membres dels diferents estaments han de ser tractats en termes d'igualtat per participar en la presa de decisions i per formar part dels diferents òrgans. No obstant, se segueix amb un vot ponderat favorable als professors doctors amb vinculació permanent.

Consideram positiva la garantia de la presència equilibrada dels diferents sectors de la comunitat universitària i de dones i homes en els òrgans de govern i representació de les universitats privades. Igualment resulta positiva la garantia de la representació majoritària del PDI en les decisions de naturalesa acadèmica en les universitats privades. (art. 27. 1).

3. Conferència General de Política Universitària, Consell d'universitats i ANECA (art. 32)

Es crea un nou òrgan, la Conferència General de Política Universitària, i es reparteixen les atribucions entre aqueix nou òrgan i el Consell d'universitats, que es corresponen a les antigues comissions acadèmica i de coordinació de l'extint Consell de Coordinació Universitària.

S'ha de ressaltar el fet que ANECA es converteix en una agència estatal.

"...continuen premiant la investigació aplicada, orientada a satisfer demandes estrictament empresarials que haurien de ser finançades per les pròpies empreses interessades..."

4. Orientació de la investigació i de la docència en la universitat

Després dels conceptes de competitivitat, potenciació de l'activitat investigadora, vinculació entre la investigació universitària i el sistema productiu i la transferència del coneixement, apareix una manifesta concepció mercantilista i pri-

vatitzadora de l'activitat universitària, tant de la docent com de la investigadora, respecte al producte final (investigació i graduats). Aquesta tendència ve confirmada i agreujada per la redacció de l'article 83. 3, que permet la creació d'empreses de base tecnològica a partir de patents o resultats generats per projectes d'investigació realitzats en les pròpies universitats, fins a tal punt que permet que el professorat funcionari i el contractat amb vinculació permanent pugui quedar en excedència temporal al servei d'aquestes empreses. Queda manifest que la denominada transferència es realitza des d'un finançament públic cap a uns interessos privats.

Les directrius i les convocatòries de finançament de la investigació continuen premiant la investigació aplicada, orientada a satisfer demandes estrictament empresarials que haurien de ser finançades per les pròpies empreses interessades, dins d'un àmbit més bé professional abans que acadèmic. Faria falta finançar i atendre, d'una manera més equilibrada, la investigació bàsica (tant en l'àmbit sociohumanístic com en el de les ciències de la naturalesa i de la salut), que és la que vertaderament proporciona a la societat els instruments per rendibilitzar aquests coneixements en la investigació aplicada. És a dir, les universitats haurien de produir equilibradament tanta investigació bàsica com aplicada, orientada a satisfer interessos generals i no interessos de grups econòmics hegemònics.

5. Espai europeu i organització dels estudis

Encara que compartim els objectius d'elevat la claredat, transparència i reconeixement internacional dels títols, volem ressaltar que l'espai europeu no pot ser una excusa per homogeneïtzar totes les titulacions sota criteris finalistes i orientats a donar resposta a unes suposades necessitats de mercat que vénen determinades pels grups de pressió dominants. La racionalitat consisteix a fer un bon ús dels recursos amb què la societat hauria de dotar les universitats públiques. No podem tampoc ni volem acceptar que l'Europa dels Pobles no contempli precisament el coneixement de la cultura, història i llengua pròpies de cada poble, amagat aquest coneixement davall la cobertura d'una configuració d'Europa, basada en els estats actualment establerts.

Resulta positiu que el professorat de les universitats dels estats membres de la Unió Europea, amb rang equivalent a CU o TU es consideri acreditat als efectes que preveu aquesta Llei. Aquesta mesura exigeix, en tot cas, que el tractament en la resta de països sigui recíproc. Així mateix resulta positiu el foment de la mobilitat del PAS en l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.

"L'articulació que es produeix entre la figura d'ajudant i professor ajudant doctor s'hauria d'interpretar com a continuació, sense necessitat de nou concurs públic."

6. Règim del professorat

L'alternativa proposada per la Llei a l'actual sistema d'habilitació nacional fixat per la LOU es refereix a un model d'acreditació que valori els mèrits i competències dels aspirants. En una fase posterior, les universitats hauran de triar per mitjà de concurs d'accés els millors candidats entre els acreditats. S'assimila així el sistema d'accés al funcionariat amb l'actual sistema d'acreditació a determinades figures de professorat contractat, la qual cosa aparentment converteix en ociosa la distinció entre funcionaris i contractats estables. En aquest sentit s'hauria d'haver configurat un sistema de figures contractuals exclusivament temporals i un sistema de funcionaris, òbviament estable. No obstant, insistim en la idea que aquesta doble fase és innecessària, ja que en ambdós casos el candidat ha de fer valer els seus mèrits i competències. La Comissió d'accés pot avaluar perfectament les aptituds dels candidats, sense haver de passar per un tràmit previ de caràcter estatal, que no fa desaparèixer la tan injuriada "endogàmia", projectada ara a instàncies centrals de grups de pressió.

En relació amb l'article 48, resulta positiu que s'hagi de recórrer a les modalitats previstes en l'Estatut dels Treballadors per a la substitució de treballadors amb dret a reserva del lloc de treball, és a dir, a la figura de l'interí.

Pel que fa als articles 49 i 50, consideram positiu per a la completa formació docent i investigadora dels ajudants que aquests només puguin col·laborar en

tasques docents fins a un màxim de 60 hores setmanals i d'índole exclusivament pràctica. No obstant, consideram que les pròrrogues dels actuals ajudants s'han de mantenir en els termes contractuals pactats amb anterioritat. L'articulació que es produeix entre la figura d'ajudant i professor ajudant doctor s'hauria d'interpretar com a continuació, sense necessitat de nou concurs públic. Hagués estat preferible que s'hagués configurat una única figura de professor ajudant, amb dues fases: la primera de no doctor i la segona de doctor, amb promoció directa d'una a l'altra en obtenir el grau de doctor. Aquesta solució hauria evitat el trànsit d'una figura a una altra a través d'un nou concurs, sense cap mena de dubte innecessari. Igualment és positiva la desaparició de l'exigència de desvinculació per accedir a la figura de professor ajudant doctor.

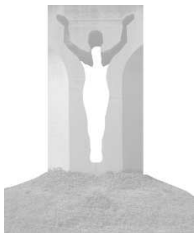
Respecte als professors contractats doctors (art. 52), també consideram positiva la declaració del caràcter indefinit de la seva figura, així com la desaparició de l'exigència de tres anys d'experiència postdoctoral per accedir a aquesta figura.

Pel que fa als associats (art. 53), pareix positiva la nova redacció, perquè possibilita que estudiants i PAS puguin ser professors associats, ja que el requisit de l'exercici de l'activitat professional queda circumscrit encara que sigui fora de l'àmbit acadèmic universitari.

Pel que fa als associats de la LRU, s'estableix una pròrroga fins a 5 anys després de l'entrada en vigor de la Llei (Transitòria quarta).

No compartim en absolut la decisió de no considerar l'existència d'una figura de professorat estable no doctor (l'antic col·laborador o el TEU).

A l'article 56 es proposen dos cossos docents amb la declaració a extingir dels CEU i dels TEU. El nostre model contempla l'existència d'un cos únic de PDI funcionari, amb tres nivells, etapes o categories: professor no doctor, professor titular doctor i catedràtic. La figura de professor no doctor donaria una solució d'estabilitat més ferma a determinades situacions existents en diverses universitats de professors que per diversos motius no precisen del grau de doctor (universitats polítècniques, antigues diplomatures, etc.). Per mitjà de determinats requisits, podria establir-se el pas d'una situació a

una altra, amb l'acreditació corresponent. No es produiria, en canvi, cap concurs d'accés entre aquests nivells. El professor ajudant doctor podria passar a professor titular doctor, per mitjà de l'acreditació corresponent. Amb relació a l'article 62, només entenem que hi hagi un concurs d'accés per a aquelles places netament vacants que convoca la universitat, donant peu amb això a un concurs de trasllats. S'hauria d'haver garantit una promoció directa del titular d'una plaça de figura o cos inferior al superior.

Amb relació a l'article 66, si bé ens pareix positiu en general, consideram que no s'ha d'admetre el silenci administratiu negatiu, quan transcorregut el termini per resoldre, s'entengui com a rebutjada la reclamació presentada davant de les comissions d'Acreditació. L'esmentada interpretació pot deixar indefensos els que sol·liciten les reclamacions oportunes.

Consideram positiva l'exigència que almenys el 50 % del total del professorat de les universitats privades hagi obtingut l'avaluació positiva per part dels organismes competents (art. 72. 2); igualment consideram positiva la incompatibilitat entre el professorat d'universitats privades i la condició de funcionari dels cossos docents universitaris (art. 72. 3).

"...recuperació per a tot el personal de les universitats de la pèrdua del poder adquisitiu amb un augment lineal de les seves retribucions..."

La disposició **adicional segona** fa referència a l'extinció del cos dels TEU i a la seva forma d'integració: s'hauran de posar en marxa els mecanismes d'integració que permeten que els TEU, que ostenten el títol de doctor i obtinguin una acreditació positiva específica siguin promoguts automàticament al TU. Aquesta acreditació hauria de consistir bé en la possessió d'un sexenni, bé en la valoració de la investigació, la gestió i particularment la docència.

Consideram molt positiva l'adicional **tercera** de la nova llei, que tracta de la mateixa manera els col·laboradors que els TEU doctors, en el sentit que accediran directament a la categoria de professor contractat doctor en les seves pròpies places, després d'obtenir l'avaluació positiva corresponent a aqueixa categoria.

7. Sistema retributiu.

No apareix cap al·lusió a un canvi de sistema retributiu

Es reconeix al PAS la seva contribució en la millora de la investigació i la transferència del coneixement per mitjà de programes d'incentius establerts per les CCAA (art. 74. 3). Hem de ressaltar que tot el PAS de les universitats, d'una manera o una altra, contribueix en l'esmentada millora i transferència, i tots hauran de gaudir de tals incentius.

En relació amb això exigim la promulgació del Reial Decret del Govern Central i els decrets dels governs autonòmics que regulin un sistema retributiu que hauria de contemplar, segons els STEs-i, els aspectes següents: recuperació per a tot el personal de les universitats de la pèrdua del poder adquisitiu amb un augment lineal de les seves retribucions; homologació del PAS de les universitats públiques (a les mateixes funcions, la mateixa retribució); s'hauria de procedir a la modificació del complement de destí del PDI: CU, 30; TU/PCD, 29; professor no doctor/ajudant, 28. El complement de productivitat ha de contemplar no sols l'activitat investigadora, com fins ara, sinó també la docència, la gestió i la formació contínua. La quantia corresponent als diferents components ha de ser igual per a tots els cossos docents i figures contractuals, tant pels conceptes referits als quinquennis i als sexennis, com als complements 'autonòmics', aplicables en els conceptes pertinents a la seva activitat professional en el PAS. □